

Af de faatallige Oldtidsminder i Hovedstadens nærmeste Omegn er 3 blevet fredlyst; heraf 2 i Gentofte Sogn, nemlig „Ellehøjen“, købt til Fredning af Gentofte Kommune, og den umiddelbart ved Vældegaardsvej, ligeoverfor Bernstorff Slotspark beliggende vestre „Brødrehøj“; det tredje er den store „Danshøj“ under Vigerslev, paa selve Københavns Bygrund.

Fremdeles er ordnet en Række mindre Fredninger rundt om i Landet, oftest efter Henvendelse fra Privatmand. Ogsaa har der — ligesom tidligere — været Samarbejde med forskellige Institutioner. I nye Plantagearealer er Mindesmærker fredlyst under Medvirken fra det danske Hedeselskab. Med Kommissionen til Oprettelse af Statshusmandsbrug har Museet samarbejdet og ligesaa med Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt. Endelig har Museets egne Mænds forskelligartede Virksomhed omkring i Landet stundom ført til Fredlysninger, saaledes af en Langdysse med svært Kammer ved Torstendal, Jerslev Sogn i Vendsyssel.

Som Erkendtlighed er der — ligesom tidligere — til Udstedere af Fredningsdeklarationer udfærdiget kobberstukne Erindringsdiplomer; i to Tilfælde, Vestkjær- og Risbyfredningerne, modtog de paagældende Museets Mindebøger i Sølv. Hundrede Mærkesten af bornholmsk Granit blev i Aarets Løb opstillet, overvejende paa Mindesmærker, fredlyste i tidligere Aar. Endnu fattes dog adskilligt i, at Afmærkningen af samtlige fredlyste Oldtidsmindesmærker Landet over er fuldstændig.

Museets Fredningsvirksomhed har endvidere medført en Del Eftersyn og lette Udbedringer af Oldtidsmindesmærker. Mere omfattende Restaureringer har kun i enkelte Tilfælde været fornødne. Ved Ourelangdysen maatte saaledes den fra sin Stilling nedgledne Dæksten over det ene Kammer oplægges paa Plads, og ligeledes maatte ved Audereddysen foretages et større Udbedringsarbejde. Mindre Restaureringer udførtes bl. a. ved en Dysse i Ellidshøj By ved Aalborg og ved Øm Jættestue ved Lejre.

De i Aaret 1921 foretagne Fredlysninger er følgende:

Amt.	Herred.	Sogn.	By og Matr.-Nr.	Antal og Art.
Frederiksborg	Holbo	Blidstrup	Bakkebjerg 3 c	1 Høj
Do.	Do.	Do.	— 7	1 Høj
Do.	Do.	Do.	Hesselbjerg 8	1 Høj
Do.	Lynge Kronborg	Karlebo	Auderød 5 a	1 Langdysse med 2 Kamre
Do.	Ølstykke	Stenløse	Stenløse 25 b	1 Høj
Københavns	Staden København	n, under	Vigerslev 277	1 Høj
Do.	Sokkelund	Gentofte	Gentofte 5 ac	1 Høj
Do.	Do.	Do.	— 23 bi	1 Høj
Holbæk	Samsø	Onsbjerg	Bisgaard 1 A.	1 Langdysse, 1 Runddysse, 6 Høje, deriblandt en Dobbeltthøj
Do.	Skippinge	Aunsø	Svebølle 27 a	1 Dyssekammer
Do.	Do.	Bjergsted	Gryde Mølle 1	1 Langdysse
Præstø	Baarse	Baarse	Risby 8	1 Dyssekammer
Do.	Meenbo	Damsholte	Rødninge 4 a	1 Dyssekammer
Maribo	Falster sdr.	Aastrup	Oure 2 m	1 Langdysse med 2 Kamre
Thisted	Morsø sdr.	Lødderup	Fredsø 19 b	1 Høj
Hjørring	Børglum	Jerslev	sydøstre Del 3	1 Langdysse
Do.	Dronninglund	Hellevad	Bredkær 2	1 Høj samt 2 Stenkister
Aalborg	Hellum	Belum	Bælum 18 c	1 Høj
Do.	Kjær	V. Hassing	V. Aslund 1 e V. Hassing 122 b	3 Høje
Viborg	Harre	Roslev	Roslev 4 a	1 Høj
Do.	Rinds	Østerbølle	Østerbølle 5 f	1 Høj
Randers	Onsild	Seem	Edderup 1 a 3 i	5 Høje
Aarhus	Hjelmlev	Venge	Venge 8 c	1 Dyssekammer
Ringkøbing	Hammerum	Tvis	Skavtrup 1 n 2 fg	1 Høj
Do.	Hjerm	Bur	Burgaarde 101 g 1 r	1 Høj
Do.	Ø. Horne	Ølgod	Vestkjær 3 c 3 d	Areal paa 3½ Td. Land med 2 Høje
Do.	Skads	Guldager	Tobøl 1 d	2 Høje
Vejle	Tørrild	Randbøl	Hofmansfeld 1 b	Del af en Høj